

Sygn. akt I C 1046/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lipca 2019 roku

Sąd Rejonowy w Zgierzu I Wydział Cywilny w składzie następującym

Przewodnicząca: Sędzia SR Joanna Łakomska - Grzelak

Protokolant: Justyna Umińska

po rozpoznaniu w dniu 4 lipca 2019 roku w Zgierzu na rozprawie sprawy

z powództwa (...) ***Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.***

przeciwko ***B. P.***

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz B. P. kwotę 917 (dziewięćset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1046/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 22 grudnia 2018 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wystąpiła do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie z pozwem przeciwko B. P. wnosząc o zasądzenie kwoty 2.550 złotych wraz z odsetkami umownymi 14 % rocznie, ale nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od 18 lutego 2018 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie

od pozwanej zwrotu kosztów procesu. Powódka podniosła, iż dochodzona wierzytelność wynika z umowy pożyczki zawartej między nią a pozwaną. Roszczenie dochodzone pozwem stało się wymagalne w dniu 17 lutego 2018 roku. Pozwana po upływie terminu przewidzianego w umowie nie spełniła swojego świadczenia, nie spłaciła swojego zadłużenia względem powódki, a tym samym nie dotrzymała warunków umowy. Na dochodzoną pozwem kwotę składa się: 2000 złotych tytułem kwoty wypłaconej pożyczki oraz 550 złotych tytułem prowizji za udzielenie i obsługę pożyczki (pozew – k. 3 – 6).

W dniu 12 lutego 2019 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty zgodnie z żądaniem strony powodowej (nakaz zapłaty – k. 7).

Od powyższego nakazu sprzeciw wniosła B. P., wnosząc o: uchylenie nakazu zapłaty, oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Jednocześnie pozwana zgłosiła zarzut: braku legitymacji czynnej powodowa, nieudowodnienia roszczenia co do zasady i wysokości oraz zarzut przedawnienia roszczenia powoda (sprzeciw od nakazu zapłaty – k. 9 – 11).

Postanowieniem z dnia 21 marca 2019 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Zgierzu wobec skutecznego wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty (postanowienie – k. 19).

Po przekazaniu sprawy powódka podtrzymała powództwo w całości uzupełniając materiał dowodowy przytoczony w pozwie w piśmie z dnia 13 maja 2019 roku (pismo – k. 23-24).

W dniu 20 maja 2019 roku wpłynęło do tutejszego Sądu pismo pełnomocnika pozwanej, w którym podniesiono m.in., iż strona powodowa załączyła jedynie projekt umowy pożyczki oraz ramowej umowy pożyczki bez podpisów stron jak również nie udowodniła utworzenia przez pozwaną Profilu Klienta na stronie internetowej pożyczkodawcy. Pełnomocnik pozwanej wnosząc o oddalenie powództwa wniósł również o zasądzenia na jej rzecz od powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości (pismo pełnomocnika pozwanej – k. 52 – 54v.).

Na dalszym etapie strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 stycznia 2018 roku sporządzony został formularz dla ramowej umowy pożyczki ratalnej numer (...), która miała zostać zawarta między (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., a B. P.. Do zawarcia Ramowej Umowy Pożyczki koniecznym było utworzenie Konta internetowego (§ 3.1). W toku tworzenia Konta internetowego Klient zobowiązany był podać swoje prawdziwe dane osobowe, jak również dane Rachunku bankowego pożyczkobiorcy, którego klient jest posiadaczem lub współposiadaczem (§ 4.2). Po podaniu danych osobowych Klient w celu dokonania weryfikacji, dokonać miał opłaty weryfikacyjnej (§ 4.3), którą stanowiła jednorazowa opłata pobierana przez pożyczkodawcę od pożyczkobiorcy na etapie rejestracji (§ 1.17). Za chwilę zawarcia przez strony Ramowej Umowy Pożyczki uważana była chwila utworzenia przez Klienta konta internetowego (§ 3.3). Zawarcie Ramowej umowy pożyczki było jednym z niezbędnych warunków udzielania pożyczek Klientowi (§ 5.2.1). Formularz nie został podpisany przez żadną ze stron (kserokopia formularza ramowej umowy pożyczki – k. 28 – 31v.).

W tym samym dniu sporządzony został formularz umowy pożyczki nr (...) do ramowej umowy pożyczki nr (...). Całkowita kwota do spłaty przez pozwaną miała wynosić 2550 zł, w tym prowizja w łącznej wysokości 550 zł. Umowa miała obowiązywać przez okres 30 dni tj. do 2 lutego 2018 roku. Jednocześnie zgodnie z formularzem ramowej umowy pożyczki w przypadku braku spłaty przez pożyczkobiorcę w terminie raty pożyczki, pożyczkodawca uprawniony miał być do naliczania odsetek za opóźnienie tj. maksymalnych umownych odsetek za opóźnienie (§ 12.1.1). Formularz umowy pożyczki nie został podpisany przez żadną ze stron (kserokopia formularza umowy pożyczki – k. 44; kserokopia harmonogramu spłaty pożyczki ratalnej – k. 45; kserokopia formularza ramowej umowy pożyczki – k. 28 – 31v.).

W dniu 3 stycznia 2018 roku na rachunek bankowy numer: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zrealizowała przekaz pieniężny w kwocie 2000 zł (potwierdzenie realizacji przekazu pieniężnego – k. 46).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie załączonych przez stronę powodową w trakcie niniejszego postępowania dokumentów złożonych w formie kopii, które to nie zostały potwierdzone za zgodność z oryginałem przez adwokata reprezentującego stronę powodową.

Powódka wbrew spoczywającemu na niej ciężarowi dowodu nie udowodniła zawarcia z pozwaną umowy pożyczki. Złożone kopie formularza ramowej umowy pożyczki, umowy pożyczki oraz harmonogramu spłaty nie zawierają jakichkolwiek podpisów, co mogłoby być uzasadnione skorzystaniem przez strony z dopuszczalnej formy zawarcia umowy przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość. Aby jednak uznać za udowodnione zawarcie umowy w ten sposób konieczne było wykazanie podjęcia przez pozwaną czynności niezbędnych do zawarcia umowy, w szczególności utworzenia konta i dokonania opłaty weryfikacyjnej. Powódka nie wykazała aby pozwana złożyła wniosek o pożyczkę, a przede wszystkim, że założyła i posiadała aktywne Konto internetowe Klienta. Brak jest także potwierdzenia dokonania przez pozwaną opłaty weryfikacyjnej, której uiszczenie było warunkiem koniecznym do utworzenia konta klienta, na co pełnomocnik powódki zwracał szczególną uwagę w piśmie z dnia 1 lipca 2019 roku. Podkreślenie w piśmie znaczenia istnienia takiej opłaty dla wykazania zawarcia umowy

przez strony nie szło jednak w parze ze złożeniem potwierdzenia jej dokonania przez pozwaną. Samo dysponowanie danymi pozwanej nie jest dowodem zawarcia przedmiotowej umowy pożyczki, zwłaszcza, że B. P. jest stroną wielu procesów dotyczących zwrotu zaciągniętych pożyczek, a zatem jej dane mogą być dostępne z wielu źródeł.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Stosownie do art. 720 § 1 k.c., przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Stosownie do przepisu art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W myśl art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd może dopuścić dowód niewskazany przez stronę. Art. 232 k.p.c. dotyczy ciężaru dowodu w znaczeniu formalnym tj. kto powinien przedstawiać dowody, a art. 6 k.c. - ciężaru dowodzenia w znaczeniu materialnym tj. kto poniesie skutki nieudowodnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2006 r., V CSK 129/05, LEX nr 200947).

Rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzenia w celu uzupełniania lub wyjaśniania twierdzeń stronie wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ta kwestia była przedmiotem wielu orzeczeń – jak choćby wyroku z dnia 12 grudnia 2000 roku wydanego w sprawie o sygnaturze akt V CKN 175/00, opublikowanego w OSP 2001/7-8/116, uchwały składu siedmiu sędziów z 19 maja 2000 roku w sprawie o sygnaturze akt III CZP 4/00, opublikowanej w OSNC 2000/11/195, wyroku z dnia 24 czerwca 1998 roku w sprawie o sygnaturze akt I PKN 194/98, opublikowanego w OSNAP 1999/13/425 oraz wyroku z dnia 25 września 1997 roku wydanego w sprawie o sygnaturze akt II UKN 271/97, a opublikowanego w OSNAP 1998/14/430. Główna idea, którą Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w pełni podziela, jest następująca: sąd podejmuje z urzędu inicjatywę dowodową jedynie w sytuacjach szczególnych. Obecnie obowiązek dowodzenia obciąża same strony. Możliwość przewidziana w zdaniu drugim powołanego wyżej art. 232 k.p.c. stanowi jedynie wspierające uprawnienie sądu. W żadnym razie nie może prowadzić do zastępowania stron w spełnianiu ich obowiązków. Już na marginesie warto zaznaczyć, że działanie sądu z urzędu w sytuacji nieuzasadnionej może prowadzić do naruszenia jednej z naczelnych zasad (wywiedzionej z treści art. 32 ust. 1 i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), a mianowicie prawa do bezstronnego sądu i odpowiadającego mu obowiązku przestrzegania zasady równego traktowania stron.

W niniejszej sprawie słuszny okazał się zarzut pozwanej nieudowodnienia roszczenia powoda co do zasady. Strona powodowa nie wykazała bowiem, iż umowa pożyczki została faktycznie zawarta. Zgodnie bowiem z załączonym przez powoda formularzem ramowej umowy pożyczki w celu udzielenia pożyczki pozwana winna utworzyć Konto internetowe, a do tego niezbędnym było dokonanie opłaty weryfikacyjnej, którą stanowiła jednorazowa opłata pobierana przez pożyczkodawcę od pożyczkobiorcy na etapie rejestracji. Powodowa Spółka nie odniosła się do zarzutów dotyczących warunków zawarcia umowy na odległość dotyczących własności bądź użytkowania serwera i domeny mających umożliwić zawarcie przedmiotowej umowy. Przede wszystkim jednak, jak już wskazano wyżej, strona powodowa nie załączyła żadnych dowodów, które potwierdzałyby, iż pozwana utworzyła wymagane do udzielenia pożyczki Konto internetowe Klienta i dokonała wpłaty na rachunek powódki tytułem opłaty weryfikacyjnej. Należy zatem uznać, iż strona powodowa nie udowodniła zasadności dochodzonego roszczenia i już tylko z tego względu powództwo podlegało oddaleniu.

Pozwana podniosła także szereg innych zarzutów w tym m.in. zarzut braku legitymacji czynnej powódki, nieudowodnienia roszczenia co do wysokości oraz zarzut przedawnienia roszczenia. Z uwagi na fakt, iż za zasadny uznany został zarzut nieudowodnienia istnienia dochodzonego roszczenia, w ocenie Sądu odnoszenie się do wyżej opisanych zarzutów stało się bezprzedmiotowe. W stosunku do pozwanej toczy lub toczyło się wiele spraw przez Sądem Rejonowym w Zgierzu związanych z żądaniem zwrotu pożyczek i trudno nie odnieść wrażenia, że reprezentujący B.

P. pełnomocnik składa pisma ze stałym składem zarzutów, abstrahując od zgromadzonego materiału dowodowego, a swoją pracę wycenia na podwójną stawkę minimalną.

Jednocześnie w ocenie Sądu brak jest podstaw do uwzględnienia roszczenia w zakresie przelanej pozwanej kwoty 2000 zł tytułem zwrotu nienależnego świadczenia bowiem powodowa Spółka nigdy nie sformułowała takiego roszczenia. Pomimo zgłoszenia zarzutu nieudowodnienia zawarcia umowy w sprzeczności oraz zakwestionowania dokonania przelewu jakiegokolwiek kwoty na rzecz pozwanej powódka nie tylko nie odniosła się do kwestii posiadacza rachunku, na który przelała kwotę 2000 zł, ale również nie dokonała modyfikacji stanowiska w zakresie okoliczności faktycznych będących podstawą roszczenia.

Powództwo jako nieudowodnione podlegało zatem oddaleniu.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., zasądzając na rzecz pozwanej kwotę 917 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, na którą to składają kwoty: 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz 900 zł wynagrodzenia pełnomocnika w stawce minimalnej (§ 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 roku (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800 - obowiązującego na datę złożenia pozwu). Ani stopień skomplikowania sprawy ani nakład pracy pełnomocnika pozwanej nie uzasadniały przyznania mu wynagrodzenia w podwójnej wysokości, zwłaszcza, że Sądowi wiadomo z urzędu, iż reprezentuje on pozwaną w wielu procesach, podnosząc tożsame zarzuty poparte przeważnie tymi samymi argumentami.